

Net als zijn collega's was LE BON op de eerste plaats portretfotograaf. De meeste Oostendenaars van die dagen zullen ooit wel eens plaats genomen hebben voor zijn lens, wachtend op het legendarische vogeltje. Persoonlijk heb ik er een aantal gesproken die zich het atelier nog goed herinneren. Maar vraag niet om details ... want dan krijgen we tegenstrijdigheden of laat het geheugen mijn zegslieden in de steek.

Wat het aantal voorradige decors en requisieten betreft, spande LE BON de kroon in Oostende, ongetwijfeld. Geliefde requisieten waren de strandkar (een échte), de luchtballon, het met bloemen versierde houten hekken, de opgevulde ezel, het zee-, strand- en Kursaaldecor (met écht zand). Een mooi voorbeeld van de familiefoto bij de badkar vindt u in R. CROQUEZ, Ensor et son temps ..., Oostende (EREL), 1970, p. 39. Verder ook op p. 80/51 van ons tijdschrift, in combinatie met zee- en stranddecor. Van de luchtballon drukten we in vorig nummer ook al een foto af. In dit nummer vindt u het strand- met - Kursaal decor op een opname uit de twintiger jaren. Babies werden bij voorkeur op een kussen of op een stoel met rieten rugleuning vereeuwigd.

Een "Spielerei" van LE BON waren portretfoto's op postzegelformaat, waarbij het kopje van de geportretteerde heel verrassend dat van Leopold II-met-de-baard in nam : "photo-timbres" heetten die dingen.

Op prentkaarten kon u bij LE BON uw eigen portret laten afdrukken, zoals blijkt uit een aankondiging in "Le Carillon" van 1913 :

FAITES FAIRE VOTRE PORTRAIT SUR
CARTE POSTALE AVEC VUES D'OSTENDE
DE UNE à 20 PERSONNES.
3Fr LA DOUZAINNE

X X X

Dan was er LE BON als reportageman of vedute-fotograaf. Achteraf bekeken ligt daar zonder twijfel zijn grootste verdienste. LE BON legde het Oostende van de Belle-Epoque voor eeuwig vast. Zo bezitten we van hem zeer interessante foto's van de Eerste Steenlegging der Havenwerken door Leopold II anno 1890, van de bezoeken die de beruchte Sjah van Perzië aan Oostende bracht (cf. Oiop, pl. 146), of stadsgezichten (vedute) die van een datum voorzien werden, zo ondermeer gezichten op de Handelskokken, gedateerd 19 april 1901. Van al het genoemde bezit "De Plate" exemplaren. Het stadsarchief bezit verder LE BON-foto's, interieurs van het oude Stadhuis & de Schouwburg in opbouw voorstellend. Zéér interessant.

Enekele foto's met Oostendse vedute werden door de Brugse kunstschilder Flori VAN ACKER (1858-1940) nageschilderd.

Ze dienden als illustraties voor volgend uiterst zeldzame uitgave : Paul LANDOY, Ostende. Station Balnéaire 1840-1890, Oostende (Jules DAVELUY), 1890 (kaft geïllustreerd door Henri CASSIERS).

X X X

Volgen nu nog enkele LE BON-publiciteiten, een bloemlezing doorheen de Oostendse dagbladen van die tijd :

PHOTOGRAPHIE LE BON
AU DESSUS DE L'AQUARIUM
PORTRAITS, GROUPEs, TRAVAUX INDUSTRIELS
PHOTOTYPOGRAVURE
SIMILI-TRAIT
PRIX MODERES

PHOTOGRAPHIE LE BON
AU DESSUS DE L'AQUARIUM
PORTRAITS VISITE 4 ET 8 FRANCS
AGRANDISSEMENTS
PRIX MODERES (Le Carillon, 1895)

PHOTOGRAPHIE LE BON
AU DESSUS DE L'AQUARIUM
GRANDS PORTRAITS ARTISTIQUES
INALTERABLES
AU CRAYON CONTE
CLICHES POUR IMPRIMEURS
ZINC-CUIVRE (Le Carillon 1896)

FAITES FAIRE VOTRE PORTRAIT
SUR CATES POSTALES
AVEC VUES D'OSTENDE
DE UNE A 20 PERSONNES
3 FR LA DOUZAIN
OU 12 MIGNONNETTES ABONNEMENTS
UN FRANC
A LA PHOTOGRAPHIE LE BON
BOULEVARD VAN ISEGHEM, 36
MAISON FONDEE EN 1877
AU DESSUS DE L'AQUARIUM
TRAVAIL TES SOIGNE
ON POSE AUJOURD'HUI
ON LIVRE DEMAIN

X X X

We vonden talrijke versies van kartonsupports voor portretfoto's terug. De maten zijn telkens 10, 6 x 6,3 cm. - verso goud op groen :

PHOTOGRAPHIE ECLAIR
LE BON
20, RUE LOUISE
BOULEVARD VAN ISEGHEM
10, RUE DE FLANDRE
OSTENDE
PLANKENBERGHE-BRUGES
LES CLICHES SONT CONSERVES

- verso mauve op geel :

PHOTOGRAPHIE INSTANTANEE
LE BON
OSTENDE
LES CLICHES SONT CONSERVES
N° ...

Fotograaf LE BON

- verso bruin op geel :
wapenschild van België bovenaan en volgende tekst :

PHOTOGRAPHIE ECLAIR
LE BON
20, RUE LOUISE
BVARD VAN ISEGHEM
OSTENDE
FABRIQUE DE PLAQUES AU
GELATINO-BROMURE
LES CLICHES SONT CONSERVES

- verso "goud op mauve" :

PHOTOGRAPHIE ECLAIR
LE BON
OSTENDE
20, RUE LOUISE
BVARD JEAN VAN ISEGHEM
10, RUE DE FLANDEE

- LE BON OSTENDE
MAGASINS
10, RUE DE FLANDRE
ATELIER DE PHOTOGRAPHIE
BD VAN ISEGHEM 36
COMPTOIR AUX ANTILLES

X X X

Vele foto's van LE BON zijn in de rand gemerkt met een inktstempeltje "LE BON OSTENDE". De suggestie die iemand me maakte dat dit alleen op de alleroudste LE BON-foto's zou voorkomen gaat, zoals verder blijkt, duidelijk niet op, want ziehier de omschrijving van enkele foto's die we zagen waarop we dat fameuze stempeltje aantreffen :

- foto's met het vliegtuig van PAULHAN op het strand te Oostende, anno 1909
- Leopold II op het strand
- "Ostende-Le Roi et le Schach aux Courses"
- de foto van de kindjes in de luchtballon (zie vorig nr), daterende van omstreeks 1906.

LE BAUWENS (cf. DE PLATE p. 80/4)

Ook fotograaf BAUWENS lost stilaan zijn geheimen :

Zo weten we nu dat de foto's afgedrukt in Y. VYNCKE'S "Kent u ze nog ... de Oostende-naars", onder de nrs 12, 15 & 41 van hem zijn. We herkenden het typische decor met vensters & draperie op een getekend BAUWENS-groepsportret.

De foto's in Y. VYNCKE zijn :

- 12 Personeel Openbare Werken 1917
- 15 Vrijwilligers Wereldoorlog I 1918
- 41 Spoormaatschappij "Niets Verloren" 1918.

(vervolgt)

Norbert HOSTYN